

Илија ПСАЛТИРОВ

ЗА МАКЕДОНСКОТО ПРАШАЊЕ

Пред два дена го прославивме најголемиот македонски празник - Илинден. И како одминуваат годините, наместо нашата државност да се зацврстува, како да преовладува чувството дека сè повеќе ни се повторува историјата, односно како да сакаат да нè распарчат и да нè поделат. Но, дали вината секогаш треба да ја бараме кај нашите соседи или можеби највиновни за сè сме самите ние, затоа што потпаѓаме под разни пропаганди и софистицирани притисоци. Очигледно е како некој во нашава земја систематски го урива сè она што е македонско. Нека ми каже некој кога последен пат слушал староградска македонска редна на некоја домашна радиостаница. Многу ретко, речиси никогаш. Но, затоа српскиот и бугарскиот турбо фолк се хит на многу радиостаници и најголем дел од младите ги пеат од А до Ш. Знам дека за музиката нема граници, но овде не е во прашање чистата музика, туку затскриената идеја за перење на мозоците на младите Македонци.

Изминативе неколку викенди го посетував бисерот македонски - Охрид и не можев да се начудам на нашите угостители кога ќе слушнев дека наместо да ја промовираат македонската музика пред странските гости (како што тоа го прават сите земји околу нас), тие упорно пуштаа српска новокомпонирана музика, демек да биде во согласност со "лесковачката" скара (како да немаме македонска). Но, од друга страна, пак, да бидам искрен, навистина се чувствував горд што сум Македонец, кога странски туристи ќе поминеа покрај мене и со воодушевување ќе ги коментираа убавините на тој прекрасен град. А колку ние

сме свесни за таа убавина? Колку ние самите знаеме да им кажеме дека во тој град е формиран првиот универзитет во Европа, многу порано од оној во Болоња?! Или дека на охридските сокаци се наоѓаат 365 цркви, за секој ден во годината по една. Требаше еден странец да нè покаже на "Yahoo", за да видиме дека не си ја познаваме сопствената земја, зашто слушав коментари од типот: "Леле, па не сум имал поим дека имаме такви места во Македонија!" Ај, што не си ги познаваме сопствените природни убавини и културни вредности, туку не си ги знаеме ниту историските, кога дозволуваме континуирано да ни кажуваат дека сме Бугари, дека Македонија е грчка, дека половина Македонија била албанска, дека ова е српска бановина итн.

А за да се потврди фактот дека ние не знаеме да се бориме за сопственото, туку напротив го распродаваме дури и својот идентитет, еве неколку примери. За време на патувањето од Скопје до Охрид, почнувајќи од Групчин, па некаде до Зајас, не видов ниту едно македонско знаме. Развеани албански знамиња на секоја втора бандера. Човек сериозно да се запраша, доколку не е од Македонија, да не го погрешил патот, па да свртел за Тирана. Едноставно немам чувство дека патувам низ мојата Македонија, каде официјално државно знаме е стилизираното жолто сонце на црвена позадина. Не дека со охридскиот Рамковен договор и албанското не може да се вее на територија каде што Албанците се соодветно застапени, ама покрај албанското секогаш треба да стои и македонското. Ако грешам нека ме коригира некој. И никому не му е гајле за тоа. Ама баш никому. Или сега е пречувствителен период кога се формира новата влада, па тоа прашање, заради мир в куќа, не треба да се покренува. Ајде што не го истакнаа македонското зна-

ме ниту на предизборните митинзи, ниту постизборно секаде каде што се вее албанското, туку и ни покажаа дека можат да се налутат толку многу што ќе ни се случи референдум за отцепување на Западна Македонија ако не влезат во владата! Ете, како функционираат работите во Македонија, со закани и со уцени. А тоа што овде постојат некои закони, со кои овие прашања се регулирани, а за прекршителите постојат санкции, тоа и не е важно. Важно е дека ние сме "конструктивни и толерантни". Но, не морате да одите за Охрид за да ја видите оваа слика со знамињата. Доволно е да минете по улицата која води од Топаана до Шутка и ќе се уверите дека и тука на секоја бандера се вее само и само едно знаме, а тоа сигурно не е државното. Не се виновни оние кои ги ставиле тие знамиња. Виновни се оние кои мора, но не го санкционираат ова прекршување на законот.

Но, ова не е сè. Не знам што им стана на Бугарите во последниве неколку седмици, па се засилија притисоците кон Македонија за конечно да си го признаеме бугарското потекло, зашто Македонците демек се Бугари и дека нема што да се докажуваме пред светот кои сме и што сме. Кога тоа ќе го кажат високи политички функционери, на чело со министерот за надворешни работи на Бугарија, тогаш работите стануваат и повеќе од сериозни. Зошто токму сега ни се случуваат овие работи и од каде толкав кураж кај Бугарите? Одговорот и не е толку тешко да се најде во следниве факти: прво, притисокот врз Бугарија да ги почитува одлуките на Судот за човекови права во Стразбур и да ја признае и да ја регистрира партијата на Македонците "ОМО Илинден" ПИРИН не прави да им е многу драго на бугарските власти. Второ, навалата на Македонците, кои сакаат(т)

да добијат бугарски пасош (за да патуваат без визи) е огромна, што создава "со право" самоувереност кај Бугарите да говорат јавно дека во Македонија има Македонци, кои се чувствуваат како Бугари, односно кои се Бугари, меѓу кои и еден поранешен премиер и неколку други бивши и сегашни државни функционери (барем така тие велат). А кој ни е виновен за ова последново? Си го продаваме достоинството за еден пасош. Е, мои Македонци, затоа си играат со нас како што сакаат сите оние на кои не сме им многу симпатични и драги. Само што ние не сме свесни или, пак, не сакаме да бидеме за тоа колку е важно да се остане достоинствен Македонец. Трето, дури и да имало некои 5.000 Македонци, како што велат, требало да се иселат од Бугарија, зашто за нив таму немало место, иако со векови нивните поколенија живеат таму. Нешто како што Грците направија со Македонците од Егејска Македонија. Од друга страна, пак, имајќи го предвид претстојното финализирање на прашањето за независноста на Косово, што на радикалните албански структури им дава мотив да побараат и македонските Албанци да се изјаснат за отцепување, со што би се формирала една голема албанска држава, доведува до крајната констатација дека сите народи на Балканот си имаат по една, а некои и по две, па дури и по три држави, само ние Македонците ќе си останеме без држава, зашто не знаеме да се избориме да ја имаме. За жал, само македонското прашање сè уште е нерешено и се чини ќе остане единственото нерешено национално прашање на Балканот. И како што прашав на почетокот од текстов, ќе прашам повторно - Дали вината секогаш е во другите или ние Македонците не сме се избориле да биде поинаку!?